

Strategický plán městyse Nový Hrádek pro období 2016 – 2021 Příloha č. 2: Návrhová část

Ve spolupráci s městysem Nový Hrádek zpracovala:
Východočeská rozvojová s.r.o.

Obsah

1	Úvod	5
2	Postup zpracování strategického plánu	7
2.1	Hlavní etapy zpracování strategického plánu	7
2.2	Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů života městyse	9
3	Analytická a syntetická část.....	10
4	Strategická část	14
4.1	Struktura strategie	14
4.2	Role městyse při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie.....	15
4.3	Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí.....	16
5	Prioritní oblasti rozvoje městyse	18
5.1	Prioritní osa 1 – Prostředí městyse	18
5.1.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí městyse	18
5.1.2	Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí	19
5.1.3	Strategický cíl prioritní osy Prostředí městyse	20
5.1.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí městyse	20
5.1.5	Přehled prioritní osy 1	23
5.2	Prioritní osa 2 – Atraktivita městyse	24
5.2.1	Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita městyse	24
5.2.2	Popis prioritní osy Atraktivita městyse.....	26
5.2.3	Strategický cíl prioritní osy Atraktivita městyse	28
5.2.4	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Atraktivita městyse	28
5.2.5	Přehled prioritní osy 2	32
6	Implementace strategického plánu.....	34
6.1	Proces implementace strategického plánu	34
6.1.1	Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu	35
6.2	Akční plán	36

1 Úvod

Charakteristickým rysem strategického plánování je přístup k řešení problémů a rozvojových potenciálů obce z dlouhodobého hlediska, snaha optimálně využít lidské, materiální a finanční zdroje a v neposlední řadě ambice aktivně ovlivňovat i vývoj vnějšího prostředí obce.

Strategický plán jako celek tak má být dokumentem, který:

- **objektivně popisuje hlavní problémy a rozvojový potenciál obce a navrhuje možná řešení,**
- **je nástrojem strategického řízení rozvoje obce a podkladem pro její rozhodování** v rozvojových záležitostech,
- **je nástrojem k zajištění kontinuity** rozvoje obce – strategický plán překonává volební cyklus a je tak nástrojem potřebné kontinuity a zachování směru, jímž se obec vyvíjí. Vytváří předpoklady, aby například po změně reprezentace obce nedošlo k zásadní (zejména neopodstatněné) změně směřování jejího rozvoje, což vždy představuje nákladný a obtížně návratný proces,
- **je řídicím nástrojem pro formulování investiční politiky obce** - investice obce by neměly být ad hoc řešením, ale vycházet z dlouhodobé strategie, navazovat na sebe, doplňovat se a mít společný cíl, což v souhrnu jejich realizaci zefektivní a zlevní a přinese i realizaci dalších pozitivních efektů,
- **je platformou pro sladění názorů a představ všech relevantních aktérů života obce** (obyvatelé, samospráva, NNO, podnikatelé a další). Pokud se v průběhu tvorby strategického plánu podaří prodiskutovat a najít konsensus v základních otázkách rozvoje obce a jejího směřování, vč. indikativního seznamu klíčových rozvojových záměrů na řešené období, vytváří se předpoklad, že se všichni aktéři vyhnou parciálním sporům a nejasnostem v těchto základních otázkách v budoucnu, což usnadní realizaci rozvojových záměrů obce, vč. zajišťování zdrojů jejich financování.
- **zvyšuje šance získat financování na rozvojové záměry obce z evropských nebo národních zdrojů.** To vyplývá z jednoznačného tlaku na zvýšení strategického přístupu k řízení obcí a měst a v některých případech je existence strategického plánu municipality již podmínkou pro dotační podporu rozvojových záměrů.
- **je nástrojem pro posílení pozice obce v širším územním kontextu** – slouží jako vstupní informace pro formulování a aktualizace strategií mikroregionu, MAS apod. Pokud má obec vizi, kam směřovat a jaké nástroje a cesty k tomu využít, mnohem snáze prosazuje své představy i na širší územní úrovni a zvyšuje šance, že reálně ovlivní i rozvoj a směřování svého širšího okolí podle svých potřeb a představ.

Strategický plán je dokumentem, s jehož pomocí bude do roku 2021 zabezpečována samosprávou městyse Nový Hrádek koordinace strategických rozvojových aktivit, které ovlivní především život městyse, činnost místních podnikatelů, neziskových organizací a dalších dotčených subjektů.

Strategická (návrhová) část plánu rozvoje městyse Nový Hrádek formuluje základní představu o orientaci rozvoje městyse v rámcovém horizontu let 2016 – 2021.

Strategie rozvoje městyse byla zpracovávána a formulována tak, aby respektovala principy udržitelného rozvoje – tj. aby vyváženým způsobem zohlednila ekonomický, environmentální a sociální pilíř.

Jelikož se jedná o první ucelenou verzi strategického plánu městyse Nový Hrádek, nebylo možno navazovat na předchozí zkušenosti místní samosprávy (resp. bylo částečně čerpáno zejména z dříve zpracované analytické části). V souladu s obecnými principy tvorby strategických plánů municipalit bude na tuto výchozí verzi plánu navazováno v budoucnosti formou jeho aktualizace.

2 Postup zpracování strategického plánu

Zpracování strategického plánu městyse vycházelo z ověřených postupů tvorby tohoto typu koncepčních dokumentů a respektovalo základní a uznávané principy jejich přípravy (viz například *Metodika tvorby programu rozvoje obce, vydáno MMR, leden 2014*).

Významnou součástí procesu bylo zapojení veřejnosti a klíčových místních aktérů do tvorby rozvojové koncepce. Účast veřejnosti obecně nejenže přináší cenné vstupy pro vlastní strategii, ale přispívá i k pocitu odpovědnosti za její naplňování a realizaci aktivit v této koncepci vytyčených. Účast veřejnosti na strategickém plánu je také příležitostí k aktivizaci občanské společnosti a ideální platformou pro transparentní formulaci a prosazování názorů na rozvoj městyse jednotlivci nebo zájmovými skupinami a diskusi nad jednotlivými tématy.

Vlastní práce na koncepci byly zahájeny v roce 2015 přípravou socioekonomické analýzy prostředí městyse (též „profil městyse“). V polovině roku 2015 pak proběhla sociologická šetření (viz dále), jejichž výsledky posloužily pro dopracování analytické části, resp. ověření jejich závěrů a zejména pro formulaci části návrhové. Ta byla zpracovávána převážně v první polovině roku 2016.

2.1 Hlavní etapy zpracování strategického plánu

Postup přípravy strategického plánu je rozčleněn do několika ucelených fází (etap), z nichž každá má v rámci celého procesu nezastupitelné místo a vždy navazuje na fázi předchozí. Hlavními součástmi procesu přípravy strategického plánu v Novém Hrádku byly:

I. Analytická etapa

V rámci analytické etapy byly nejprve shromážděny relevantní dokumenty a podklady pro podrobnou analýzu jednotlivých odvětví života městyse a byla provedena rešerše těchto dokumentů a jejich závěrů, ovlivňujících městyse Nový Hrádek (územně analytické podklady území ORP Náchod a další). V rámci této etapy byly podrobně analyzovány jednotlivé složky socioekonomického prostředí městyse, sbírána „tvrdá“ data z veřejně dostupných databází a dalších zdrojů. Byla prováděna srovnání v čase a sledovány vývojové tendence jednotlivých klíčových proměnných. Byla také realizována tzv. metoda benchmarkingu (srovnání konkrétních proměnných s územními celky vykazujícími podobné charakteristiky jako Nový Hrádek). Hodnocení jednotlivých proměnných bylo prováděno i ve vztahu k vyšším územním celkům, s cílem jejich ověření v relaci s národní, krajskou či okresní úrovní. V rámci analytické etapy bylo pracováno s primárními daty (statistiky ČSÚ, data poskytnutá úřadem městyse, environmentální databáze apod.). Velmi cenným zdrojem dat byly výsledky SLDB 2011, jež byly postupně zveřejňovány v letech 2013 a 2014 a poskytly důležité vstupy pro analytická zkoumání obyvatelstva, bydlení, ale i ekonomiky městyse. Vedle toho byla používána i data sekundární – studie, koncepce a již zpracované analýzy, ať již územní či tematické. Významné vstupy pro analytickou fázi poskytlo i šetření mezi obyvateli městyse a cílovými skupinami, viz dále.

II. Syntetická etapa

Na analytická zkoumání navázala fáze syntézy. Jejím cílem je přehledná formulace zásadních závěrů provedených analytických zjištění a východisek jako klíčový podklad pro další, návrhovou etapu zpracování strategického plánu. V rámci syntézy byly zejména připraveny dílčí SWOT analýzy za jednotlivé tematické okruhy řešené v rámci Profilu městyse a dále celková SWOT analýza městyse popisující komplexně jeho hlavní silné stránky (**S** – z anglického „Strengths“) a příležitosti (**O** – „Opportunities“) jako vnitřní a vnější rozvojové předpoklady, stejně jako slabé stránky (**W** – „Weaknesses“) a hrozby (**T** - „Threats“) jako potenciální rizika budoucího rozvoje či problémy, k jejichž řešení by navržená strategie měla přispět.

Analýza SWOT tak představuje jakési pojítka mezi detailním analytickým aparátem, tvořícím celkový Profil městyse a návrhovou částí celé strategie. Je hlavním východiskem pro výstavbu celkové strategie rozvoje městyse.

III. Strategická etapa

Představuje klíčovou část strategického plánu, jelikož formuluje základní představy o tom, kam by městys měl směřovat a popisuje klíčové oblasti jeho budoucího rozvoje. Představy o budoucí podobě městyse a o prioritních oblastech uvedené ve strategické (návrhové) části jsou hierarchizovány od neobecnější úrovně (vize směřování městyse) přes formulaci soustavy cílů v jednotlivých oblastech až po konkrétní opatření směřující k jejich naplnění.

IV. Implementační etapa

Tato fáze je prováděcí částí celého materiálu. Její součástí je zejména shromáždění konkrétních projektových záměrů ve všech navržených prioritních osách, jež by měly být hmatatelným naplněním strategického plánu a svým způsobem uvedením jeho obsahu v reálný život městyse. Soubor konkrétních rozvojových záměrů bývá označován jako „Akční plán“. Jelikož strategický plán neřeší pouze oblasti, jež jsou v kompetenci samosprávy městyse, ale jeho celkový rozvoj, je třeba i ke sběru projektových záměrů přistupovat v tomto širším kontextu a získat a do akčního plánu zařadit i klíčové záměry dalších aktérů, zejména takové, jež mají reálný a významný dopad na fungování a život městyse jako celku (např. klíčové podnikatelské investice, významné či průřezové záměry neziskových organizací apod.)

V akčním plánu jsou ke každému záměru vedle jeho základní identifikace přiřazeny i klíčové charakteristiky, které umožní provazování akčního plánu s rozpočty a rozpočtovými výhledy, stejně jako s plánováním dotačních aktivit městyse. Další charakteristiky pak naznačují odpovědnosti jednotlivých organizací či osob za implementaci záměrů.

Vedle akčního plánu je součástí implementační etapy také základní popis procesního řízení realizace strategického plánu spočívající zejména v popisu, jakým způsobem bude plán jako celek naplňován, jaké konkrétní aktivity budou při práci s plánem realizovány (kontrola plnění, aktualizace apod.) a určeny kompetence a odpovědnosti za jejich provádění.

2.2 Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů života městyse

Do takto komplexního procesu, jakým je zpracování strategického plánu městyse, je potřebné aktivně zapojit další subjekty, které v městyse žijí a působí, a které mají schopnost ovlivnit jeho rozvoj ať již jakýmkoli směrem. Stejně tak je klíčové zapojení i vedení městyse, mající vize a představy o jeho směřování, jež je třeba nejen využít pro formulaci cílů strategického plánu, ale také je konfrontovat s analytickými a sociologickými zjištěními.

Zapojení aktérů života městyse bylo realizováno zejména formou dotazníkového šetření se zapojením široké veřejnosti i klíčových aktérů života městyse (podnikatelé, příspěvkové a neziskové organizace).

Vlastní dotazníkové šetření se rozběhlo v červnu 2015 poté, co byla s vedením městyse projednána podoba dotazníků. Celkově byly připraveny 4 samostatné dotazníky – pro obyvatele městyse, pro podnikatele, pro příspěvkové a pro neziskové organizace. Výsledky lze považovat za reprezentativní, kdy odpovědělo celkem 189 osob a organizací.

Na dotazníky pro obyvatele městyse odpovědělo celkem 178 obyvatel, nejčastěji ve věku 30 – 49 let s tím, že mírně převažovaly ženy. Respondenti mohli dotazníky vyplnit elektronickou cestou přes webové rozhraní nebo v tištěné podobě, kdy mohli vyplněné dotazníky odevzdat na několika sběrných místech (na úřadě městyse, vhozením do schránky na úřadě městyse, zasláním scanu dotazníku e-mailem na úřad městyse). V úvodní části dotazníku byli seznámeni s připravovaným strategickým plánem a nezbytností jejich zapojení pro získání informací o jejich potřebách, názorech a postojích. Obyvatelé byli dotazováni zejména v oblastech týkající se jejich života v městyse, konkrétně na otázky v oblasti občanské vybavenosti, dopravy, životního prostředí, odpadového hospodářství, správy městyse, bezpečnosti apod.

Podnikatelé po vyplnění úvodních identifikačních otázek (nepovinných), odpovídali dotazy na disponibilní pracovní sílu, podnikatelskou infrastrukturu a celkové podmínky pro podnikání v městyse. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 6 podnikatelů s tím, že jejich vzorek byl průřezový jak co do velikosti podniku, tak jeho zaměření a je tedy možné ho i přes omezený počet respondentů považovat za poměrně reprezentativní.

Dotazníku pro příspěvkové organizace se zúčastnila jak mateřská, tak základní škola. Otázky se týkaly jejich působnosti v Novém Hrádku, výhledu do roku 2020, zázemí a jimi využívaných prostor, potřeb, dotačního čerpání a hodnocení činnosti místní správy.

Na **dotazník pro neziskové organizace** odpověděly celkem 3 subjekty různého zaměření (církve, spolek/SOKOL a JSHD), struktura dotazníku byla obdobná jako pro příspěvkové organizace.

Celkově lze dotazníkové šetření hodnotit velmi kladně po všech stránkách. Míra zapojení nejen obyvatel, ale i dalších subjektů, pro něž byly připraveny zvláštní dotazníky, byla velmi vysoká, svědčící o velkém zájmu zejména místních obyvatel o dění v městyse.

3 Analytická a syntetická část

Analytické vstupy

Základem tvorby strategického plánu městyse Nový Hrádek byla analytická část, která popisuje, hodnotí a srovnává současný stav městyse v různých oblastech jeho života. V rámci provádění analýzy prostředí městyse byly zejména:

- prováděny rešerše existujících relevantních rozvojových dokumentů městyse (původní strategický plán, resp. jeho analytická část, územně analytické podklady apod.)
- realizována detailní analytická zkoumání socioekonomického prostředí městyse v členění dle jednotlivých témat (obyvatelstvo, hospodářství a podnikání, životní prostředí, doprava atd.) - k němu bylo využito zejména dat z posledního Sčítání lidu (SLDB 2011), informací a dat dodaných úřadem městyse, vč. využití metody benchmarkingu,
- prováděna srovnání s relevantními koncepčními dokumenty, převážně územní povahy (Strategie rozvoje KH kraje 2014 -2020, strategie rozvoje MAS atd.), podrobněji viz níže.

Zatímco ve výše popsaných krocích zpracování analýzy byla vyžívána zejména „tvrdá“ data, sociologické šetření doplnilo celkový analytický výstup o převážně „měkká“ data. Jelikož rozvoj městyse musí také významně reflektovat tyto měkké faktory, je nezbytné analýzu doplnit a konfrontovat s postoji, zkušenostmi, potřebami a potenciálem klíčových aktérů/skupin městyse i běžných obyvatel.

Cílem realizace zevrubné socioekonomické analýzy je podobný popis prostředí městyse, jeho vývojových trendů, vnitřních a vnějších podmínek a jejich změn, stejně jako srovnání s jinými celky (např. s jinými obcemi či územně vyššími celky – okres, kraj, ČR).

Syntéza zjištění

Součástí jednotlivých kapitol analyzujících stav v dílčích oblastech socioekonomického prostředí městyse je i přehledná tabulka silných a slabých stránek, resp. příležitostí a hrozeb v těchto oblastech. Díky těmto analýzám dílčích oblastí bylo možné identifikovat problémy Nového Hrádku, jež je třeba řešit a zlepšovat, stejně jako klady a rozvojové předpoklady městyse, které lze dále rozvíjet a využívat pro jeho zdravý vývoj.

Z celé analytické části byla následně vytvořena celková SWOT analýza, která identifikuje nejvýznamnější silné a slabé stránky městyse, stejně jako příležitosti k rozvoji a vnější hrozby, které by městyse měl reflektovat.

Celková SWOT analýza je pro přehled uvedena v následující tabulce. Zjištění zde obsažená byla jedním ze základů pro formulaci strategické části plánu. Tato vazba je významná pro správné chápání navržených prioritních os a opatření, stejně jako celkové konstrukce návrhové části. Vedle těchto vstupů objektivního charakteru (data, informace) se při definování návrhové části také výrazně vycházelo z výstupů zapojení veřejnosti (viz výše).

Tab. 1: Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
– Stálý růst počtu obyvatel od roku 2003	– Podprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel
– Mladá věková struktura obyvatelstva a výrazně nadprůměrný podíl obyvatel v nejmladší věkové kategorii	– Periferní poloha v rámci okresu, kraje i ČR
– S ohledem na velikost obce dobrá vzdělanostní struktura, s výrazně se zlepšujícím trendem	– Chybí výrazné kulturní a přírodní atraktivity pro CR přímo v městyši
– Bohatý spolkový život, dobrá spolupráce spolků s vedením městyse	– Negativní saldo dojížděky za prací
– Výborné charakteristiky nezaměstnanosti	– Absence železniční dopravy
– S ohledem na velikost obce přiměřeně progresivní ekonomická struktura	– Špatná dopravní poloha v rámci okresu, kraje i ČR a velká vzdálenost od hlavních dopravních tahů
– Mladá věková struktura ekonomicky neaktivních osob – časem přejdou do skupiny ekonomicky aktivních	– Nedořešení likvidace odpadních vod u některých významných objektů v městyši
– Tradice místní průmyslové výroby	– Městys není plynofikován
– Dobrá velikostní struktura podniků (flexibilita x stabilita)	– Problematický signál mobilních operátorů
– Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání	– Vysoký podíl trvale neobydlených domů (56% oproti 80% KHK, SLDB 2011)
– Dostatečná obslužnost autobusovými linkami	– Chybí podporované bydlení (startovací, pečovatelské)
– Hustá síť cyklotras	– Omezená nabídka sociálních služeb
– Nově opravené komunikace	– Zhoršení kvality a pověsti ZŠ ve školním roce 2014-2015
– Relativně vysoký podíl napojenosti na kanalizaci	– Spalování nevhodných materiálů v lokálních topeništích a následné znečištění ovzduší zejména v zimním období
– Zásobování kvalitní vodou z Polické křídové pánve	– Potřeba zkvalitnění zázemí JSDH
– Vysoká intenzita bytové výstavby v posledních letech	
– Připravenost pozemků k bytové výstavbě	
– Existence sportovních a volnočasových zařízení (nově zrekonstruovaná sokolovna, hřiště pro veřejnost, kino atd.)	
– Přítomnost MŠ a ZŠ v městyši	

→ Široká nabídka sportovních a kulturních akcí	
→ Přítomnost základních zdravotních služeb	
→ Velice kvalitní životní prostředí v okolí městyse	
→ Dobře řešené odpadové hospodářství	
→ Nepřítomnost záplavových území	
→ Nepřítomnost lokalit s ekologickou zátěží	
→ Aktivní členství v mnoha organizacích zaměřených na rozvoj regionu a meziobecní spolupráci	
→ Vydávání pravidelného zpravodaje - Frymburské ozvěny	
→ Nízká míra kriminality, vysoká míra bezpečnosti	
→ Aktivita městyse a umístění v různých soutěžích, anketách (Vesnice roku apod.)	
→ Dobré hospodaření městyse, aktuálně přijatelná míra zadluženosti, rozpočtová stabilita	
Příležitosti	Hrozby
→ Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	→ Stárnutí populace, ačkoliv s určitým zpožděním oproti jiným oblastem ČR
→ Dostatečné občanské vybavení k přilákání nových obyvatel	→ Nezájem spoluobčanů o činnost spolků
→ Vyšší využití přírodního bohatství pro rozvoj cestovního ruchu (Frymburk, rozhledna na Šibeníku, cyklostezky)	→ Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
→ Možnosti jednání s mobilními operátory o zlepšení pokrytí	→ Možný pokles úrovně ZŠ a následný úbytek žáků (i s ohledem na obecné demografické trendy a konkurenci škol)
→ Přeshraniční rozvoj cyklistické infrastruktury a napojování na trasy přes hranici	→ Existence sesuvných území (ZSJ Doly), která zasahují i do zastavěného území
→ Podpora zakládání lékařských praxí v periferních regionech	
→ Dotační příležitosti v oblasti školství (opřené o Místní akční plán rozvoje vzdělávání) a sociálních služeb	
→ Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé	
→ Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů vytápění (tzv. kotlíkové dotace)	
→ Aktualizace územního plánu	
→ Pozitivní dopad nového RUD pro městyse	

Zdroj: Profil městyse

Relevantní územní strategie

Na území Nového Hrádku jsou v současné době realizovány některé strategie na místní úrovni, ale je zde důležité zmínit i strategie na evropské, celorepublikové a krajské úrovni, které mají na zájmové území dopad a mají vliv na strategickou část. Připravovaný strategický plán městyse by měl tyto strategie přinejmenším reflektovat a neměl by s nimi být v rozporu, resp. pokud je to možné přispívat k plnění jimi navržených cílů.

Dalším důležitým dokumentem je Územní plán městyse Nový Hrádek, který byl připravován paralelně se strategickým plánem městyse a oba dokumenty se vzájemně (byť pouze částečně) ovlivňovaly. Oba tyto klíčové dokumenty představují základní nástroj pro usměrňování rozvoje městyse.

Tab. 2: Hlavní strategické dokumenty mající bezprostřední vazbu na strategický plán N. Hrádku

Územní úroveň	Strategický dokument
Evropská	Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
	Právní a metodický rámec kohezní politiky EU 2014 - 2020
Národní	Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
	Politika územního rozvoje ČR
	Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR do roku 2030
	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
	Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 - 2020
Regionální	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 2020
	Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje
	Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje pro období 2014-2020
	Koncepce cyklodopravy Královéhradeckého kraje
	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KH kraje 2016-2020
	Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
Místní	Územně analytické podklady pro správní území ORP Náchod
	Územní plán Nového Hrádku*
	Strategie rozvoje MAS Pohoda venkova
	Strategie rozvoje DSO Region Novoměstsko

* v době zpracování strategického plánu v přípravě

Zdroj: <http://www.databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie; stránky obcí a regionů>

4 Strategická část

4.1 Struktura strategie

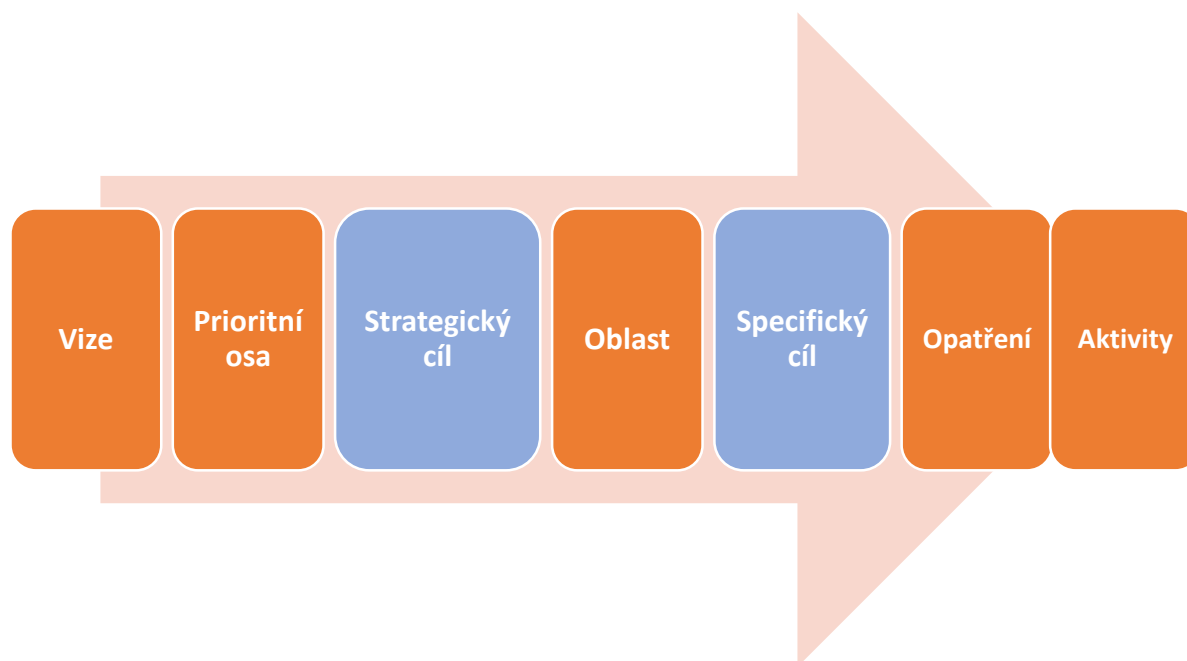
Struktura vychází z hierarchicky nejvýše postavené **VIZE rozvoje městyse**, jež formuluje celkový rámec pro realizaci strategie v území a naznačuje směr, kterým se chce Nový Hrádek vydat v řešení rozvoje svého území. Jedná se o formulaci budoucího (ideálního) stavu, kterého bude dosaženo s přispěním realizace návrhové části strategického plánu. Vize je tak společná pro všechna řešená témata. Její časový horizont je stanoven přibližně do roku 2021.

Celá návrhová část strategie je pak vystavěna na formulaci strategických (dlouhodobých) cílů, jež popisují zamýšlený stav, jehož má být dosaženo v jednotlivých prioritních osách a dále navazujících specifických (někdy též „realizačních“) cílů, jež jsou vytyčeny v jednotlivých oblastech.

U každého specifického cíle je naznačen i očekávaný:

- **výstup** - stanovuje, čeho konkrétně (obvykle hmatatelně) bude realizací konkrétní aktivity/opatření dosaženo. Hierarchicky je nejnižší umístěný a je přímo ovlivnitelný a dosažitelný jedním projektem nebo záměrem, aktivitou apod.
- **výsledek** - je již obecnější a je zpravidla dosažitelný prostřednictvím realizace více projektů. Výsledek již popisuje změnu stavu prostředí městyse, resp. jeho částí (fragmentů), k níž dojde díky realizaci konkrétních projektů, resp. záměrů
- **dopad** – je hierarchicky nevyšší úroveň a popisuje změnu stavu městyse v širším územním i věcném kontextu. Dopady již mají komplexní charakter a na jejich dosahování se podílí zpravidla více vlivů. Bezprostřední dopad konkrétního projektu/aktivity tak nebývá obvykle identifikovatelný či měřitelný, přesto takovýto příspěvek, mající vliv na celkové prostředí městyse, lze u realizovaných aktivity, resp. opatření nalézt.

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje městyse Nový Hrádek (základní „intervenční logika“)

Strategické cíle popisují obecně stavy, jichž chce městys do roku 2021 dosáhnout realizací strategie rozvoje. V případě Strategického plánu rozvoje Nového Hrádku jsou formulovány v horizontu 5 let (střednědobý časový horizont) a vychází ze zjištění analýz a šetření prováděných v analytické části.

Prioritní osy a jejich náplň, představovaná jednotlivými opatřeními a typy aktivit, resp. konkrétními projekty, jsou nástrojem k dosahování stanovených cílů. Se záměrem naplňování vize rozvoje městyse Nový Hrádek a na základě realizovaného analytického aparátu, vč. šetření potřeb a postojů obyvatel a klíčových aktérů městyse, byly definovány 2 prioritní osy a jejich cíle, které jsou znázorněny v následujícím schématu.

Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje městyse Nový Hrádek

4.2 Role městyse při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie

K naplnění specifických cílů směřují jednotlivá navržená opatření, resp. jednotlivé typy aktivit, jež tato opatření tvoří. Na úrovni opatření jsou pro lepší orientaci nastíněny i předpokládané (převažující) role městyse: realizační nebo motivační.

a. Realizační (též „investiční“) role městyse

Spočívá v přímém vynakládání finančních, materiálových či lidských zdrojů městyse nebo jím zakládaných a zřizovaných organizací na zajištění realizace plánovaných aktivit nebo opatření. Městys (či jím zřizované organizace) v takovém případě samy realizují konkrétní aktivity, vstupují do

souvisejících dodavatelských a jiných vztahů. Jsou přímým nositelem konkrétních akcí v daném opatření, kdy však není vyloučena ani realizace v partnerství s jinými subjekty.

Zásadní charakteristikou je, že městys sám na jedné straně může bezprostředně ovlivnit vývoj v daném opatření, resp. v dosahování specifických cílů (má na to svěřeny kompetence, prostředky apod.), na straně druhé je jeho působení v takovýchto tematických oblastech spojeno i s určitým očekáváním - v určitých případech nejenže může, ale i musí aktivně vystupovat, realizovat aktivity ve vlastní kompetenci a odpovědnosti.

b. Motivační role městyse

Spočívá v bezprostředním zajištění plnění specifických cílů a realizaci k tomu vedoucích aktivit jinými subjekty, než je sám městys či jeho organizace.

Rolí městyse je v takových případech vytvářet podmínky pro to, aby třetí subjekty prováděly taková opatření a aktivity, jež budou směřovat k plnění specifických cílů strategického plánu. Městys není přímým nositelem takových aktivit (navykládá na jejich realizaci finanční, lidské aj. zdroje), ale je na jejich realizaci zúčastněn buď nepřímo (například tím, že vytváří podmínky, v nichž jiné subjekty chtějí či musí realizovat aktivity směřující k plnění cílů městyse) nebo přímo tím, že aktivně vstupuje do procesů, jednání a rozhodování třetích subjektů (podnikatelů, NNO apod.) o realizaci konkrétních aktivit.

K motivaci může využívat i jiných nástrojů, například finanční či metodické podpory, poskytnutí znalostí, zapojení aparátu městyse, poskytování informací, vytváření rámcových podmínek apod.

V této roli městys může využívat i svého politického a jiného potenciálu pro rozhodování třetích subjektů, v jejichž vlastnictví či správě jsou komponenty prostředí městyse (správci nadřazených sítí technické či dopravní infrastruktury apod.). V rámci této role může také poskytnout své kapacity a znalosti pro podporu třetích subjektů při zajišťování externích zdrojů na realizaci jejich záměrů přispívajících k dosahování cílů městyse formulovaných ve strategickém plánu (např. poradenství a informace v oblasti dotací).

4.3 Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí

Koincidenční tabulka (matice) je vhodným instrumentem pro schematické zobrazení vazeb mezi výchozími podmínkami (tj. zjištěními analýzy, resp. SWOT) a formulovanou strategií představovanou navrženými opatřeními.

Matice ukazuje nejen tuto vazbu, ale i její sílu, jež je vyjádřena symboly od nejnižší (*), resp. nulové (-) vazby, až po vazbu nesilnější (***). Koincidenční matice je zařazena do textu strategie s cílem rychlé identifikace zdůvodnění zařazení konkrétních témat, resp. opatření do návrhové části.

Tab. 3: Koincidenční matice

Priorita	Oblast	Opatření	Analytická část	Dotazníkový průzkum	
			Síla vazby	Síla vazby	Cílová skupina
1. Prostředí městyse	1.1 Doprava a dopravní infrastruktura	1.1.1 Dopravní obslužnost	-	**	A,B
		1.1.2 Dopravní infrastruktura	*	***	A,B
	1.2 Životní prostředí a veřejný prostor	1.2.1 Ekologické vzdělávání a osvěta	-	**	A
		1.2.2 Odpadové hospodářství	-	**	A
		1.2.3 Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse	**	**	A,B
		1.2.4 Kvalita ovzduší v městyse	-	**	A,B
		1.2.5 Zlepšení kvality veřejného prostoru	*	**	A
2. Atraktivita městyse	2.1. Kultura, sport a volný čas	2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času	***	***	A,D
	2.2. Veřejné služby	2.2.1. Sociální služby	*	***	A
		2.2.2. Školství	**	**	A,C
		2.2.3. Bezpečnost	*	*	A
	2.3. Bydlení	2.3.1. Dostupné individuální bydlení	*	**	A, B
		2.3.2. Podporované bydlení	*	**	A
		2.3.3. Podpora změny druhého bydlení na trvalé	*	*	A
	2.4. Podnikání a cestovní ruch	2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti	*	***	A, B
		2.4.2. Cestovní ruch	**	*	A

Vysvětlivky: *** vysoká míra návaznosti, ** střední míra návaznosti, * nízká míra návaznosti,

A obyvatelé městyse, B podnikatelé, C příspěvkové organizace, D neziskové organizace

5 Prioritní oblasti rozvoje městyse

5.1 Prioritní osa 1 – Prostředí městyse

5.1.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Prostředí městyse

Hlavními složkami prostředí městyse, které přímo ovlivňují kvalitu života jeho obyvatel, jsou doprava a technická infrastruktura, životní prostředí či veřejný prostor.

Doprava je jedním z důležitých faktorů celkového rozvoje městyse, mající vliv na kvalitu života a prostředí městyse v několika rovinách a souvislostech – dopravní obslužnost, životní prostředí, bezpečnost, hospodářské aktivity a další.

Přes celkový stav dopravní infrastruktury, jež nevykazuje žádné zcela zásadní či limitující nedostatky, existuje potřeba jejího postupného zlepšování v několika oblastech. Nový Hrádek není výjimkou mezi municipalitami, co se týká potřeby investic do kvality místních komunikací. Rezervy má také v oblasti

údržby komunikací, v oblasti bezpečnosti dopravy (typicky zejména potřeby oddělení pěší a motorové dopravy, tj. chodníky, řešení nebezpečných křížení), stejně tak si dílčí řešení vyžaduje i doprava v klidu - parkování.

Velký vliv na život obyvatel městyse má jeho dopravní obslužnost. Dopravní spojení autobusovou dopravou do škol, za prací a službami je v současnosti na dobré úrovni a mělo by být snahou samosprávy tento stav zachovat i do budoucna.

Životní prostředí jako celek, stejně jako celkové prostředí městyse a většina jeho složek, je na Novém Hrádku obecně v dobrém stavu. To vyplynulo jak z prováděných analýz, tak ze sociologických průzkumů a subjektivního vnímání obyvatel. V dotazníkovém šetření bylo životní prostředí označeno jako jedna z věcí, které se obyvatelům městyse líbí a se kterými jsou spokojeni.

Přesto jsou i v této oblasti problematická témata, na něž je třeba zaměřit pozornost samosprávy, a jež

by tak měly být součástí celkového konceptu strategického plánu. To se týká dílčích složek a témat životního prostředí, jako je znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů (zejména lokálních topenišť), existujících rezerv v nakládání s odpady apod.

Potřeba řešení technické infrastruktury se váže zejména na dílčí nedostatky v oblasti čištění vod. Ne všechny objekty na území městyse, vč. objektů veřejných služeb, jsou napojeny na kanalizaci.

Je ve veřejném zájmu tuto technickou infrastrukturu na území městyse zajistit, ať už z pohledu potřeb jeho obyvatel, tak z pohledu životního prostředí městyse, ale i z hlediska legislativy a plnění příslušných norem a závazků.

Důležitou součástí běžného života je i kvalitní veřejný prostor a jeho prvky jako zeleň, odpočinková místa či dětská hřiště. Tyto součásti veřejného prostoru by si obyvatelé městyse (dle výsledků dotazníkového šetření) přáli revitalizovat či jejich úroveň zlepšit.

Tab. 4: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)

Silné stránky	Slabé stránky
Doprava a technická infrastruktura	
Dostatečná obslužnost autobusovými linkami, zejména do centra ORP Náchod	Absence železniční dopravy
Dobrá poloha pro dojížděku do zaměstnání	Špatná dopravní poloha v rámci okresu, kraje i ČR a velká vzdálenost od hlavních dopravních tahů
Nově opravené komunikace	Nedostatek parkovacích míst u provozovny VELOS, výrobní družstvo
Životní prostředí a veřejný prostor	
Velice kvalitní životní prostředí v okolí městyse	Nedořešení likvidace odpadních vod u některých významných objektů v městyse
Dobře řešené odpadové hospodářství	Spalování nevhodných materiálů v lokálních topeništích a následné znečištění ovzduší zejména v zimním období
Nepřítomnost záplavových území	
Nepřítomnost lokalit s ekologickou zátěží	
Příležitosti	Hrozby
Doprava a technická infrastruktura	
	Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
Životní prostředí a veřejný prostor	
Dotační podpora na výměnu lokálních neekologických zdrojů vytápění (tzv. kotlíkové dotace)	

5.1.2 Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Prioritní osa je navržena tak, aby propojovala klíčové prvky municipální infrastruktury – dopravu, technickou infrastrukturu, životní prostředí (to je zde zařazeno v širším vymezení, tedy i s doplňkovým zahrnutím neinvestičních aktivit) a veřejný prostor.

Dopravní infrastruktura je jedním z nejdůležitějších faktorů rozvoje městyse, ať již z pohledu podnikatelských subjektů (pro něž je propojení městyse s dalšími územními celky a spojení na síť vyšších řádů klíčovou otázkou z hlediska logistiky), stejně jako z pohledu obyvatel městyse, kdy kvalita

infrastruktury a možnost dopravního spojení bezprostředně ovlivňuje jejich každodenní činnosti a potřeby, jako je vyjíždka do zaměstnání nebo do škol, za službami vyšších řádů apod.

Řešení navržená v oblasti životního prostředí sledují na straně jedné zajištění kvalitního prostředí pro obyvatele městyse, ale také plnění relevantních předpisů a norem. V oblasti životního prostředí jsou legislativní i ekonomické nároky zvyšovány - např. požadavek na odkanalizování sídel podle příslušných směrnic Evropské unie a národní legislativy či v oblasti nakládání s odpady. Přestože stávající systém odpadového hospodářství realizovaný na Novém Hrádku je funkční a dobře rozvinutý, je třeba některých dílčích řešení, zejména rozšíření počtu míst pro sběr tříděného odpadu. Realizace opatření v oblasti emisní zátěže městyse váže zejména na existenci lokálních topenišť v rodinných domech. Vedle opatření na zdrojích emisí je vhodným opatřením také snižování potřeby energie na vytápění ve veřejných budovách.

Veřejná prostranství, jako zvláštní a nepostradatelná součást prostředí městyse, jsou řešena v potřebné míře, zejména revitalizace a údržba zeleně v městysi či řešení odpočinkových zón vč. dětských hřišť.

Jako doplňkové, avšak nikoli nevýznamné opatření v jinak primárně infrastrukturní prioritě, je zařazena osvěta a vzdělávání obyvatel v oblasti životního prostředí. Ty představují dlouhodobý základní mechanismus udržitelného života městyse, spočívající zejména v řešení příčin (tj. přirozené postupné odstranění negativních návyků obyvatel, ale i dalších subjektů v oblasti životního prostředí) namísto odstraňování následků.

5.1.3 Strategický cíl prioritní osy Prostředí městyse

Formulace strategického cíle prioritní osy zdůrazňuje klíčové prvky hmotného prostředí městyse a to v obou rozhodujících kontextech – jak ve vazbě na životní prostředí městyse, tak ve vazbě na jeho vybavenost, nezbytnou pro kvalitní život v něm.

Strategický cíl PO 1:

Městys nabízející kvalitní prostředí pro život svých obyvatel

5.1.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Prostředí městyse

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb vztahujících se ke kvalitnímu životu v městysi. Prioritní osa 1 řeší celkem dvě oblasti, jejichž zaměření je tematicky blízké a specifické cíle se vzájemně provazují.

5.1.4.1 Oblast 1.1. **Doprava a dopravní infrastruktura**

Specifický cíl 1.1. Udržení dopravní obslužnosti a zlepšení stavu dopravní infrastruktury v městyse

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.1.1. Dopravní obslužnost

- Udržení kvalitní dopravní obslužnosti pravidelnou autobusovou dopravou
- Udržení, příp. rozšíření sezonní obslužnosti (cyklobusy apod.)

Role městyse: motivační

Opatření 1.1.2. Dopravní infrastruktura

- Zkvalitnění údržby komunikací v městyse (zimní i letní údržba a úklid)
- Výstavba a rekonstrukce místních komunikací a komunikací pro pěší
- Rozšíření parkovacích ploch v exponovaných lokalitách
- Opatření směřující k bezpečnosti v dopravě

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Zkvalitnění místních komunikací
➤ Realizace opatření v dopravě zvyšující bezpečnost
➤ Rozšíření kapacity parkovacích ploch
➤ Zachování dobré dopravní obslužnosti
Výsledky
➤ Zvýšení bezpečnosti dopravy a snížení nehodovosti a kolizí v dopravě
➤ Zlepšení systému dopravy v klidu
➤ Udržení dobré dopravní obslužnosti
Dopady
➤ Zlepšení životních podmínek pro obyvatele i návštěvníky městyse

5.1.4.2 Oblast 1.2. **Životní prostředí a veřejný prostor**

Specifický cíl 1.2. Zajištění kvalitního životního prostředí v městyse

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.2.1. Ekologické vzdělávání a osvěta

- Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, environmentální výchova
- Zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí, vč. využití potenciálu dobrovolnictví

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 1.2.2. Odpadové hospodářství

- Další rozvoj systému odděleného sběru odpadu v městyse

Role městyse: realizační

Opatření 1.2.3. Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse

- Realizace opatření směřujících k plnění závazků a norem v oblasti čištění odpadních vod

Role městyse: realizační

Opatření 1.2.4. Kvalita ovzduší v městyse

- Realizace opatření ke snižování imisní zátěže z lokálních topenišť (vč. osvěty, motivačních nástrojů – podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů apod.)
- Efektivnější a ekologičtější hospodaření s energiemi ve veřejných budovách

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 1.2.5. Zlepšení kvality veřejného prostoru

- Revitalizace a údržba zeleně v městyse
- Rozšiřování a údržba odpočinkových zón, vč. dětských hřišť
- Údržba a zlepšení vzhledu a architektury městyse

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Zavedení mechanismů pro povzbuzení zájmu obyvatel o životní prostředí
➤ Vyšší počet kontejnerových stání
➤ Omezení počtu neekologicky využívaných budov všech typů
➤ Podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů
➤ Kvalitnější uspořádání a funkčnost veřejných prostranství
➤ Kvalitní zeleň v městyse
Výsledky
➤ Vyšší povědomí obyvatel o významu ochrany přírody a životního prostředí, aktivace potenciálu dobrovolnictví
➤ Vyšší míra vytříděnosti odpadu
➤ Zlepšení kvality složek životního prostředí městyse (ovzduší, krajina, odpady, voda)
➤ Zkvalitnění veřejného prostoru v městyse
Dopady
➤ Celkově kvalitnější životní prostředí v městyse
➤ Zlepšení hospodaření městyse (snížení nákladů na vytápění budov, nižší platby za odpad atd.)
➤ Zvýšení kvality života obyvatel městyse

5.1.5 Přehled prioritní osy 1

Prioritní osa 1: Prostředí městyse			
Strategický cíl PO1: Městys nabízející kvalitní prostředí pro život svých obyvatel			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role městyse
1.1. Doprava a dopravní infrastruktura	1.1.1 Dopravní obslužnost	<ul style="list-style-type: none"> → Udržení kvalitní dopravní obslužnosti pravidelnou autobusovou dopravou → Udržení, příp. rozšíření sezonní obslužnosti (cyklobusy apod.) 	motivační
	<i>SC 1.1.: Udržení dopravní obslužnosti a zlepšení stavu dopravní infrastruktury v městyse</i>	1.1.2 Dopravní infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> → Zkvalitnění údržby komunikací v městyse (zimní i letní údržba a úklid) → Výstavba a rekonstrukce místních komunikací a komunikací pro pěší → Rozšíření parkovacích ploch v exponovaných lokalitách → Opatření směřující k bezpečnosti v dopravě
1.2. Životní prostředí a veřejný prostor	1.2.1 Ekologické vzdělávání a osvěta	<ul style="list-style-type: none"> → Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, environmentální výchova → Zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí, vč. využití potenciálu dobrovolnictví 	Realizační, motivační
	1.2.2 Odpadové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> → Další rozvoj systému odděleného sběru odpadu v městyse 	Realizační
	1.2.3 Čištění odpadních vod vznikajících na území městyse	<ul style="list-style-type: none"> → Realizace opatření směřujících k plnění závazků a norem v oblasti čištění odpadních vod 	Realizační
	1.2.4. Kvalita ovzduší v městyse	<ul style="list-style-type: none"> → Realizace opatření ke snižování imisní zátěže z lokálních topenišť (vč. osvěty, motivačních nástrojů – podpora při získání dotace na výměnu neekologických zdrojů apod.) → Efektivnější a ekologičtější hospodaření s energiemi ve veřejných budovách 	Realizační, motivační
	1.2.5. Zlepšení kvality veřejného prostoru	<ul style="list-style-type: none"> → Revitalizace a údržba zeleně v městyse → Rozšiřování a údržba odpočinkových zón, vč. dětských hřišť → Údržba a zlepšení vzhledu a architektury městyse 	Realizační

5.2 Prioritní osa 2 – Atraktivita městyse

5.2.1 Východiska pro formulaci prioritní osy Atraktivita městyse

Dostupnost bydlení, dostupnost základních veřejných služeb a kvalita kulturního, sportovního a volnočasového vyžití jsou, vedle hospodářských charakteristik a existence nabídky práce, klíčovými faktory, které ovlivňují atraktivitu obce pro obyvatele a rozhodují o vývoji jejich počtu i strukturálních charakteristikách a tím o potenciálu pro rozvoj obce.

Kulturní a společenské aktivity, i vybavenost pro jejich provozování, jsou na Novém Hrádku, ve srovnání s jinými obcemi obdobné velikosti, na dobré úrovni. Stejně tak infrastruktura pro sportovní aktivity a

volný čas je velmi kvalitní. Obyvatelé městyse nejvíce využívají pro realizaci pohybu v přírodě volné prostory v okolí městyse, dále pak místní sokolovnu a v zimním období lyžařský svah. Obec svým obyvatelům nabízí pestrý spolkový život, který je potřeba i nadále podporovat.

Jednou ze základních rolí městyse je poskytování nebo zprostředkování veřejných služeb. Sociální služby zajišťuje pro obyvatele Nového Hrádku Farní charita Náchod (terénní pečovatelská

služba). V obci má svou praxi praktický lékař pro dospělé, jednou týdně zde ordinuje dětský lékař, v obci funguje i výdejna léků. S obecným makrotrendem stárnutí obyvatel by měl městys ve svých úvahách v rámci strategického plánování zohlednit udržení, doplnění či rozšíření služeb pro seniory, ať již v oblasti sociálního bydlení či terénních služeb.

Z hlediska budoucnosti je důležitá přítomnost škol ve městysi. Na Novém Hrádku je jedna mateřská a jedna základní škola. Úroveň školství byla obyvateli hodnocena jako dobrá, vyskytly se ale i výhrady k poklesu úrovně výuky na ZŠ v posledních letech. Vzhledem k pozitivním demografickým ukazatelům městyse (stálý růst počtu obyvatel od roku 2003, mladá věková struktura obyvatelstva a výrazně nadprůměrný podíl obyvatel v nejmladší věkové kategorii) bude muset samospráva v nadcházejících letech řešit nedostatečnou kapacitu mateřské školy.

Bezpečnost v městysi, resp. hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech zajišťuje Jednotka požární ochrany sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO) Nový Hrádek. Jednotka má sídlo v požární zbrojnici vybudované v r. 1966, která bude muset projít zásadní rekonstrukcí tak, aby JSDHO mohla vykonávat veškeré činnosti v odpovídajícím rozsahu JPO III.

Zásadní vliv na kvalitu života městyse i jeho obyvatel má i nabídka a možnosti v oblasti bydlení. To by mělo být v ideálním případě dosažitelné nejen v potřebné kvalitě, ale i množství a různorodosti co do typů bydlení a jeho dostupnosti širším skupinám obyvatel. Místní samosprávě se podařilo v posledních letech zajistit kvalitní podmínky pro individuální bytovou výstavbu. V městysi však absentují vybrané druhy bydlení sociálního charakteru, které by mohly pomoci s řešením některých potenciálních demografických problémů (např. startovací byty pro mladé, pečovatelské byty se zvláštním režimem a zvýhodněnými podmínkami pro potřebné v seniorském věku).

Hospodářský rozvoj městyse, vycházející zejména z tradice průmyslové výroby a využívající nových výzev, je klíčový pro další prosperitu městyse a jeho rozvoj, stejně jako pro udržení obyvatel a případně další zlepšování strukturálních charakteristik místního obyvatelstva. Městys musí být schopen realizovat aktivity, které budou přímo či zprostředkovaně motivovat podnikatele setrvat v regionu nebo sem dokonce přijít s novými projekty a investicemi. Zvýšení pracovního uplatnění v městyse by pomohlo k setrvání stávajících obyvatel a příchodu dalších, ekonomicky aktivních.

Cestovní ruch, přestože objektivní předpoklady pro jeho rozvoj nejsou na Novém Hrádku takové, jako v některých okolních destinacích, skýtá také jistý potenciál, založený ať již na výhodné poloze v blízkosti turisticky cenného regionu, nebo některých místních atraktivitách, jež by však mohly být více propagovány. Městys také pro větší rozvoj cestovního ruchu nedisponuje dostatečnou vybaveností turistickou infrastrukturou (kapacitní a kvalitní stravovací a ubytovací zařízení apod.).

Tab. 5: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)

Silné stránky	Slabé stránky
Bohatý spolkový život, dobrá spolupráce spolků s vedením městyse	Podprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel
Výborné charakteristiky nezaměstnanosti	Negativní saldo dojížděky za prací
S ohledem na velikost obce přiměřeně progresivní ekonomická struktura	Vysoký podíl trvale neobydlených domů (56% oproti 80% KHK, SLDB 2011)
Mladá věková struktura ekonomicky neaktivních osob – časem přejdou do skupiny ekonomicky aktivních	Chybí podporované bydlení (startovací, pečovatelské)
Tradice místní průmyslové výroby	Chybí výrazné kulturní a přírodní atraktivity pro CR přímo v městyse
Dobrá velikostní struktura podniků (flexibilita x stabilita)	Omezená nabídka sociálních služeb
Existence sportovních a volnočasových zařízení (sokolovna, hřiště pro veřejnost, kino atd.)	Zhoršení kvality a pověsti ZŠ ve školním roce 2014-2015
Přítomnost MŠ a ZŠ v městyse	Potřeba zkvalitnění zázemí JSDH
Široká nabídka sportovních a kulturních akcí	
Přítomnost základních zdravotních služeb	
Vysoká intenzita bytové výstavby v posledních letech	
Připravenost pozemků k bytové výstavbě	
Hustá síť cyklotras	
Vydávání pravidelného obecního zpravodaje Frymburské ozvěny	
Aktivita městyse a umístění v různých soutěžích, anketách (Vesnice roku apod.)	

Příležitosti	Hrozby
Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje Zvýšení úroveň vzdělanosti (zejména snížení podílu obyvatel pouze se základním vzděláním)	Stárnutí populace, ačkoliv s určitým zpožděním oproti jiným oblastem ČR
Dostatečné občanské vybavení k přilákání nových obyvatel	Nezájem spoluobčanů o činnost spolků
Vyšší využití přírodního bohatství pro rozvoj cestovního ruchu (Frymburk, rozhledna na Šibeníku, cyklostezky)	Možný pokles úrovně ZŠ a následný úbytek žáků (i s ohledem na obecné demografické trendy a konkurenci škol)
Přeshraniční rozvoj cyklistické infrastruktury a napojování na trasy přes hranici	
Podpora zakládání lékařských praxí v periferních regionech	
Dotáční příležitosti v oblasti školství (opřené o Místní akční plán rozvoje vzdělávání) a sociálních služeb	
Potenciál přechodu z druhého bydlení na trvalé	

5.2.2 Popis prioritní osy Atraktivita městyse

Formulace prioritní osy Atraktivita městyse vychází z poznání socioekonomické situace městyse i z dotazníkových šetření.

Městys se zaměří na udržení a další zkvalitnění organizace sportovních aktivit a k tomu potřebné infrastruktury, zejména na její doplnění o zázemí pro sporty, za nimiž musí v současnosti obyvatelé městyse dojíždět. Důraz bude kladen na vybavenost, jejíž zajištění je v možnostech městyse, a která bude využívána širokým okruhem obyvatel (např. multifunkční hřiště u Sokolovny).

Neméně významné pro udržení tradice kultury a zejména sportu dostupného všem skupinám obyvatel je kromě infrastruktury i personální a organizační zajištění. V tomto ohledu sehrávají významnou roli zejména dobrovolníci z řad místních obyvatel, kteří především v mládežnických kategoriích vykonávají role trenérů, vedoucích apod. V tomto ohledu by měl městys jasně demonstrovat vnímání významu tohoto dobrovolnictví, nadále ho propagovat, podporovat či oceňovat.

Prioritní osa se rovněž zaměřuje na zkvalitnění základních a obyvateli nejčastěji využívaných veřejných

služeb – školství a sociálních služeb. V oblasti školství bude ještě po určité období docházet k nárůstu počtu předškolních dětí, pro které ve stávající mateřské škole nebude místo a bude třeba zvýšit její kapacitu. Později dojde k posunům kulminačních ročníků z předškolních zařízení do základních škol. Rovněž bude potřeba reflektovat změny na trhu práce a usměrňovat zaměření vzdělání tak, aby pozdější uplatnitelnost žáků byla co největší (v současnosti zejména technické a

přírodovědné disciplíny, jazyky apod.), což s sebou ponese potřebu vhodného vybavení škol a jejich učeben nezbytnými pomůckami pro výuku.

V oblasti sociálních služeb je třeba reflektovat zejména zvyšující se podíl obyvatel v poproduktivním věku a trendy směřující zejména k deinstitucionalizaci a udržení klientů sociálních služeb v komunitě po maximálně možnou dobu. Stejně tak je žádoucí, aby městys využil existující potenciál dobrovolnictví a sám, či ve spolupráci s dotčenými subjekty (NNO, poskytovatelé sociálních služeb), organizoval akce aktivující tento potenciál.

K zajištění bezpečnosti v městysi (hašení požárů, záchranné práce při živelních pohromách a jiných

mimořádných událostech) slouží Sbor dobrovolných hasičů. Vzhledem k tomu, že požární zbrojnice byla vybudována v roce 1966 a v roce 1997 prošla pouze dílčími opravami, bude nezbytné zlepšit zázemí JSDH tak, aby mohla vykonávat veškeré činnosti v odpovídajícím rozsahu.

Pro kvalitu života v městysi je zcela zásadní zajištění dostupného a kvalitního bydlení pro různé skupiny obyvatel. Přestože zajištění bydlení je ve většině případů soukromou záležitostí, kde navíc existuje jasně tržní prostředí, sehrává městys i v této otázce důležitou roli jak motivační, tak realizační. Na straně jedné vytváří podmínky – regulativy, územní plánování ad., z nichž veškeré soukromé iniciativy v oblasti bytové výstavby vychází a jež je také omezují nebo naopak akcelerují. Na straně druhé městys sehrává významnou realizační úlohu v oblasti podporovaného bydlení, které trh nedokáže zpravidla efektivně řešit, ale i jako vlastník pozemků využitelných pro bytovou výstavbu.

Chataři představují nemalou část faktických obyvatel městyse a existuje zde potenciál jejich přechodu na trvalé bydlení v městysi, jež má pro něj zejména ekonomické, ale i sociální výhody.

Tato prioritní osa rovněž cílí na podporu podnikání a zaměstnanosti na Novém Hrádku. Městys má v této oblasti značně omezené možnosti a realizuje převážně role motivační. Přesto musí využít veškerých nástrojů, vč. vstřícného jednání a udržení aktivní spolupráce s místními podnikateli, představující nemalou část pracovních míst pro obyvatele městyse.

Nový Hrádek má také potenciál v dalším rozvoji cestovního ruchu. Přestože městys není typickou turistickou destinací, realizací vhodných nástrojů lze zvýšit využití přírodního a kulturního bohatství

městyse a jeho okolí (v podobě atraktivit jako jsou Orlické hory, zřícenina hradu Frymburk, vybudování nové rozhledny na Šibeníku apod.) a podpořit další rozvoj odvětví v městyse a tím i zaměstnanost. K tomu je nezbytná, kromě jiného, také existence dostatečného množství a úrovně stravovacích a ubytovacích zařízení, která budou schopná pojmout vyšší počet návštěvníků.

Potenciál v oblasti cestovního ruchu skýtá i intenzivní spolupráce v rámci dalších subjektů s širším územním záběrem (destinační společnosti, MAS apod.). V tomto ohledu městys sehrává zejména roli motivační, kdy aktivně ovlivňuje ve svůj prospěch aktivity destinačních společností a další subjekty.

5.2.3 Strategický cíl prioritní osy Atraktivita městyse

Cíl se zaměřuje na rozvoj kulturního a společenského života, sportu a volnočasových aktivit, veřejných služeb a bydlení, dále pak na podnikání a cestovní ruch, které povedou ke zvýšení atraktivity městyse a ke zkvalitnění života jeho obyvatel.

Strategický cíl PO 2:

Kvalitní a aktivní život v městyse

5.2.4 Oblasti a specifické cíle prioritní osy Atraktivita městyse

Oblasti a specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb, které směřují k rozvoji městyse. Prioritní osa 2 řeší celkem 4 oblasti směřující k plnění jejího strategického cíle.

5.2.4.1 Oblast 2.1. *Kultura, sport a volný čas*

Specifický cíl 2.1. Udržení a rozvoj spolkového života v městyse

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času

- Podpora organizace a propagace tradičních kulturních, sportovních, společenských a církevních akcí
- Údržba a zlepšení vybavenosti městyse objekty využívanými pro spolkové, sportovní a kulturní aj. aktivity
- Podpora využití potenciálu dobrovolnictví

Role městyse: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní zázemí pro volnočasové, sportovní a kulturní aktivity
➤ Spolupráce městyse a spolků při pořádání kulturních a sportovních událostí
Výsledky
➤ Udržení rozmanitosti spolků a posílení spolkové činnosti v městyse
➤ Posílení kulturního, sportovního a společenského života městyse
Dopady
➤ Zachování tradice kultury a sportu a spolkové činnosti v městyse
➤ Posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti mezi obyvateli
➤ Snížení rizika sociálně patologických jevů

5.2.4.2 Oblast 2.2. Veřejné služby**Specifický cíl 2.2. Zkvalitnění a rozšíření veřejných služeb**

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.2.1. Sociální služby

- Podpora nabídky terénních sociálních služeb, zejména pro seniory
- Podpora dobrovolnictví v oblasti sociálních služeb

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.2.2. Školství

- Zkvalitnění zázemí pro výuku v ZŠ, vč. posílení vazby na potřeby trhu práce
- Přizpůsobení školských kapacit v městyse demografickým trendům
- Stabilizace (personální, organizační apod.) výuky v ZŠ

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.2.3. Bezpečnost

- Zkvalitnění zázemí pro JDSH směřující ke zvýšení připravenosti k řešení rizik

Role městyse: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Kvalitní zázemí pro poskytování veřejných služeb
➤ Zkvalitněné zázemí pro JSDH
Výsledky
➤ Zlepšení úrovně kvality školství
➤ Zajištění sociálních služeb pro seniory v městyse
➤ Zajištění dostatečné kapacity MŠ

➤ Zvýšená ochrana před riziky
Dopady
➤ Zvýšení kvality života cílových skupin obyvatelstva

5.2.4.3 Oblast 2.3. Bydlení

Specifický cíl 2.3. Vytvoření podmínek pro dostupné bydlení pro různé věkové i příjmové skupiny obyvatel

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.3.1. Dostupné individuální bydlení

- Podpora výstavby individuálního bydlení v měštysi (vymezení v ÚP, technická připravenost)

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.3.2. Podporované bydlení

- Podpora startovacího bydlení
- Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.3.3. Podpora změny druhého bydlení na trvalé

- Udržení či zvýšení nabídky komerčních i veřejných služeb
- Zapojení chatařů a chalupářů do života městyse

Role městyse: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Zvýšení nabídky ploch pro výstavbu rodinných domů
➤ Vznik nových podporovaných bytů v měštysi pro specifické cílové skupiny
Výsledky
➤ Zlepšení dostupnosti bydlení ve měštysi
➤ Zlepšení nabídky podporovaného bydlení a uspokojení potřeb specifických cílových skupin
Dopady
➤ Zlepšení migrační bilance městyse
➤ Snížení rizika sociální exkluze vybraných skupin obyvatel

5.2.4.4 Oblast 2.4. Podnikání a cestovní ruch

Specifický cíl 2.4. Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu v městyse

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti

- Podpora využití opuštěných objektů v městyse pro podnikatelské záměry
- Podpora ekologizace podnikání v městyse
- Udržení, příp. rozšíření informovanosti, spolupráce (vč. společné propagace) a vazeb městyse s místními podnikateli
- Zprostředkování informací o možnostech rekvalifikací pro obyvatele městyse a místní zaměstnavatele

Role městyse: realizační, motivační

Opatření 2.4.2. Cestovní ruch

- Propagace existujícího přírodního a kulturního dědictví městyse i jeho okolí, vč. zapojení městyse do kooperačních aktivit a subjektů propagujících širší území jako destinaci cestovního ruchu
- Výstavba a revitalizace atraktivit majících potenciál rozvoje cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti městyse (např. cyklostezky, rozhledna apod.)
- Využití potenciálu přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu
- Podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu

Role městyse: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
➤ Realizovaná marketingová aj. opatření podporující podnikání a podnikatele v městyse
➤ Zlepšená propagace v oblasti cestovního ruchu
➤ Zvýšení počtu stravovacích a ubytovacích zařízení
Výsledky
➤ Zlepšené prostředí pro podnikání v městyse
➤ Rozšíření služeb cestovního ruchu
Dopady
➤ Udržení pracovních míst v městyse
➤ Zvýšení počtu návštěvníků městyse
➤ Zvýšení zaměstnanosti v cestovním ruchu

5.2.5 Přehled prioritní osy 2

Prioritní osa 2: Atraktivita městyse			
Strategický cíl PO2: Kvalitní a aktivní život v městyse			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role městyse
2.1. Kultura, sport a volný čas <i>SC 2.1.: Udržení a rozvoj spolkového života v městyse</i>	2.1.1. Podpora spolků a dalších organizací v oblasti kultury, sportu a volného času	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora organizace a propagace tradičních kulturních, sportovních, společenských a církevních akcí – Údržba a zlepšení vybavenosti městyse objekty využívanými pro spolkové, sportovní a kulturní aj. aktivity – Podpora využití potenciálu dobrovolnictví 	Realizační, motivační
		<ul style="list-style-type: none"> – Podpora nabídky terénních sociálních služeb, zejména pro seniory – Podpora dobrovolnictví v oblasti sociálních služeb 	
2.2. Veřejné služby <i>SC 2.2.: Zkvalitnění a rozšíření veřejných služeb</i>	2.2.1. Sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitnění zázemí pro výuku v ZŠ, vč. posílení vazby na potřeby trhu práce – Přizpůsobení školských kapacit v městyse demografickým trendům – Stabilizace (personální, organizační apod.) výuky v ZŠ 	Realizační, motivační
	2.2.2. Školství	<ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitnění zázemí pro JDSH směřující ke zvýšení připravenosti k řešení rizik 	Realizační
	2.2.3. Bezpečnost	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora výstavby individuálního bydlení v městyse (vymezení v ÚP, technická připravenost) 	Realizační, motivační
2.3. Bydlení <i>SC 2.3.: Vytvoření podmínek pro dostupné bydlení pro různé věkové i příjmové skupiny obyvatel</i>	2.3.1. Dostupné individuální bydlení	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora startovacího bydlení – Zajištění nabídky pečovatelských bytů pro seniory 	Realizační, motivační
	2.3.2. Podporované bydlení	<ul style="list-style-type: none"> – Udržení či zvýšení nabídky komerčních i veřejných služeb – Zapojení chatařů a chalupářů do života městyse 	Realizační, motivační
	2.3.3. Podpora změny druhého bydlení na trvalé		

<p>2.4. Podnikání a cestovní ruch</p> <p><i>SC 2.4.: Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu v městyse</i></p>	<p>2.4.1. Podpora podnikání a zaměstnanosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora využití opuštěných objektů v městyse pro podnikatelské záměry - Podpora ekologizace podnikání v městyse - Udržení, příp. rozšíření informovanosti, spolupráce (vč. společné propagace) a vazeb městyse s místními podnikateli - Zprostředkování informací o možnostech rekvalifikací pro obyvatele městyse a místní zaměstnavatele 	<p>Realizační, motivační</p>
	<p>2.4.2. Cestovní ruch</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Propagace existujícího přírodního a kulturního dědictví městyse i jeho okolí, vč. zapojení městyse do kooperačních aktivit a subjektů propagujících širší území jako destinaci cestovního ruchu - Výstavba a revitalizace atraktivit majících potenciál rozvoje cestovního ruchu a zvýšení návštěvnosti městyse (např. cyklostezky, rozhledna apod.) - Využití potenciálu přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu - Podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu 	<p>Realizační, motivační</p>

6 Implementace strategického plánu

Implementační část Strategického plánu městyse Nový Hrádek obsahuje základní popis postupů, které umožní efektivně realizovat priority a opatření uvedené ve strategické části Plánu. Proces implementace má dvě navzájem se prolínající roviny.

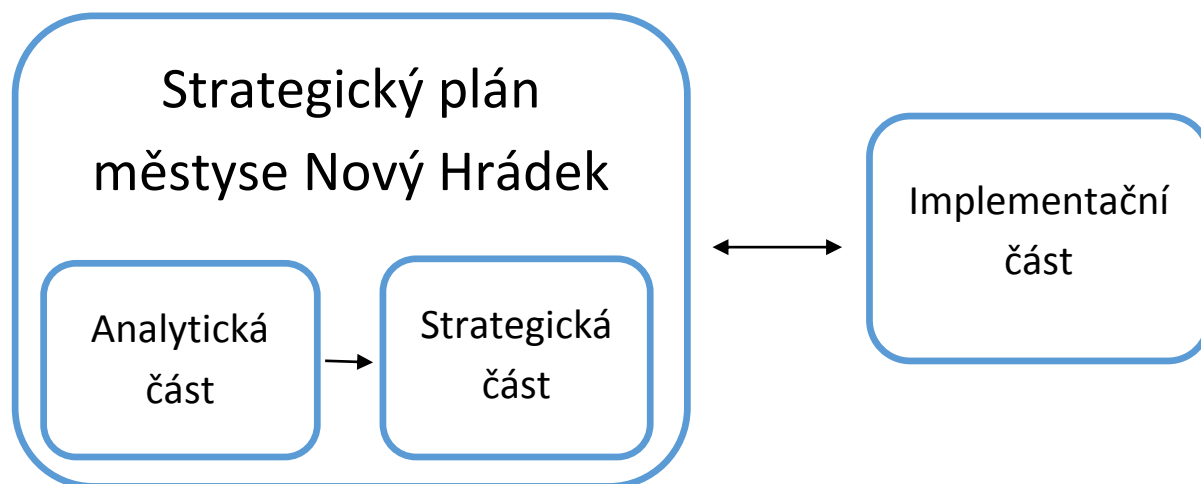
První se týká práce se strategickým plánem jako klíčovým, zastřešujícím, koncepčním dokumentem rozvoje městyse - jeho aktualizace, monitoring, evaluace apod.

Druhá část se již týká jednotlivých projektů, jejichž prostřednictvím bude docházet k naplňování strategického plánu, jež ve svém souhrnu představují tzv. Akční plán.

6.1 Proces implementace strategického plánu

Strategický plán je dokumentem, jenž objektivně a reálně popisuje prostředí městyse a v návaznosti na to identifikuje oblasti, jejichž naplnění směřuje k jeho efektivnímu rozvoji. K vlastnímu naplnění strategického plánu a jeho cílů je pak zásadní především realizace projektů obsažených v akčním plánu, které vychází z analytické a zejména strategické části SP a představují již hmatatelnou část naplnění strategické koncepce.

Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu

Aby byl připravený strategický plán relevantním dokumentem, aby zůstal použitelným základním podkladem a rámcem myšlenek a jednání o dalším rozvoji městyse, musí se po svém schválení zastupitelstvem městyse stát dokumentem, s nímž je aktivně pracováno, nikoli materiálem, jež skončí v zásuvkách pracovních stolů.

6.1.1 Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu

Aktualizace strategického plánu

Důležitým požadavkem na strategický plán je, aby probíhaly jeho pravidelné aktualizace, jež budou reagovat na změny, ke kterým v území dochází, ať již endogenní (vnitřní) či exogenní (vnější). Aktualizace strategického plánu by měla probíhat v pravidelných, cca pětiletých cyklech a v případě (zásadně) nezměněných podmínek, za nichž je realizován, může mít spíše charakter ověření platnosti nastavení či jeho mírné úpravy, reagující na plynulý vývoj prostředí.

V případě, že dojde k zásadní proměně vnitřního nebo vnějšího prostředí nebo jeho části, je vhodné provést aktualizaci plánu i mimo tento pravidelný interval. Takovou vnější změnou byla např. ekonomická krize nastupující v roce 2009, která během krátkého času podstatně změnila podmínky pro rozvoj municipalit a jejich prostředí, zejména hospodářské. Do budoucna by takové změny mohly přinést např. takové faktory jako je intenzivní migrační vlna, která se přelije i do jednotlivých regionů EU apod.

Vnitřní změnu by mohla přinést zásadní proměna preference rozvoje městyse, jež by byla alespoň zčásti opřena o potřebu reakce na jiné, zpravidla externí vlivy. Zásadní změna preferencí rozvoje způsobená výhradně změnou politické reprezentace městyse a jejich představ o budoucím rozvoji není zpravidla dostatečným argumentem pro zásadní úpravy strategického plánu, jehož hlavním přínosem je právě dlouhodobost, koncepčnost rozvoje a schopnost překonávat volební cykly.

Oproti těmto veskrze dynamickým příčinám potřeby aktualizace strategického plánu, je významným důvodem i postupné naplňování jeho jednotlivých cílů a priorit. V rámci procesu monitoringu a evaluace popsaného níže dochází k ověřování postupného plnění strategického plánu a potřeby přijímat nové výzvy a rozvojové cíle. S tím souvisí z podstaty věci potřeba aktualizovat strategický plán.

Implementace strategického plánu musí obsahovat procesy, jak ověřovat jeho plnění i aktuálnost.

Monitoring strategického plánu

Monitoring bude probíhat prostřednictvím sledování naplňování jednotlivých částí strategie, tzn. prioritních os a opatření (včetně jejich cílů) a aktivit, které jsou poté v akčním plánu tvořeny jednotlivými již konkrétními projekty.

Na nejnižší úrovni bude tedy monitorován zejména průběh realizace projektů obsažených v akčním plánu. Za monitoring odpovídá garant strategického plánu (starosta městyse). Z monitoringu je

zpravidla v předem určených intervalech (půlročních či ročních) vypracována monitorovací zpráva, jež je předmětem projednání zastupitelstvem městyse.

Evaluace strategického plánu

Při evaluaci strategického plánu dochází na základě zjištění získaných z monitoringu k ověřování celkové míry naplňování vize a cílů strategického plánu a jeho jednotlivých priorit. Cílem evaluace je tedy zjistit účinnost, účelnost a hospodárnost realizace strategického plánu, ověřit nastavení implementace a provádění činností jednotlivými aktéry implementace plánu, hodnotit náklady na dosahování cílů strategie. Evaluace může být prováděna v delších, jedno- či dvouletých intervalech.

Z prováděné evaluace mohou vzejít impulsy pro obsahové změny strategického plánu (např. pokud se ukáže snaha o řešení některých vytčených cílů městyse jako neefektivní či obtížně realizovatelná), stejně jako může dojít ke změně nastavení implementační části, pokud nevyhovuje potřebám plnění a kontroly strategického plánu. Zprávy z evaluací jsou zpravidla předkládány k projednání zastupitelstvem městyse.

Provázání strategického plánu s investiční a rozpočtovou politikou městyse

Rozvoj městyse, popsáný, resp. rámovaný strategickým plánem, je vždy v konečném důsledku realizován konkrétními kroky, investičními i neinvestičními záměry a aktivitami, pro něž je třeba zajistit financování. Městys a jím zakládané a zřizované organizace hrají klíčovou roli v naplňování strategického plánu.

Další významnou aktivitou implementace strategického plánu je tak zajištění provázanosti jeho cílů a obsahu na rozpočtovou a investiční politiku městyse. Musí existovat vazba mezi opatřeními a aktivitami obsaženými ve strategickém plánu a jejich konkrétní realizací pomocí projektů akčního plánu, s plánováním výdajů městyse a jeho organizací v krátkodobém horizontu (každoročně sestavovaný rozpočet), stejně jako v horizontu středně až dlouhodobém (rozpočtový výhled, případně jiné podklady investiční a rozpočtové politiky městyse).

6.2 Akční plán

Důležitým dokumentem navazujícím na implementační část strategického plánu je tzv. akční plán. Ten je tvořen jednotlivými projekty schválenými městysem, směřujícími k jeho rozvoji a představuje tak operativní nástroj řízení realizace strategického plánu. Vedle akčního plánu obvykle existuje databáze („zásobník“) dalších projektů, které nejsou z různých důvodů zatím zařazeny do akčního plánu (např. z důvodu nedostatku finančních prostředků, prozatím nízké míry aktuálnosti či potřebnosti, neexistence dotačního nástroje apod.) s tím, že v případě změny situace, například vypsání dotačního titulu či zvýšené aktuálnosti řešit předmět projektu s ohledem na plnění nových povinností z legislativy, mohou být v rámci aktualizace přesunuty do akčního plánu.

Paralelně s tvorbou implementační části strategického plánu byly ze strany městyse shromažďovány projektové záměry, jež se stanou součástí akčního plánu, případně zásobníku projektů. Jedná se však

o permanentní proces. V průběhu dalších let, na který je Strategický plán městyse Nový Hrádek vytvářen, tak budou další záměry shromažďovány, projednávány a zpracovávány podle potřeb území. Jednotlivé projekty jsou pak přímo v akčním plánu popsány v tzv. kartách projektů udávajících jejich základní, předpokládané charakteristiky (rozpočet a možné zdroje financování, předpokládané termíny realizace, uvedení garanta realizace, apod.). Projekty jsou v akčním plánu řazeny dle jednotlivých opatření a je tak zřejmá linka mezi realizací projektu a jeho příspěvkem k plnění cílů prioritní osy, resp. k dosahování očekávaných výstupů a výsledků.

Realizace projektů nebude probíhat současně, ale postupně dle možností městyse (finančních, personálních, technických ad.), proto jsou v akčním plánu seřazeny dle priorit s tím, že by měly být naplňovány nejdříve projekty pro městys nejdůležitější a nejpotřebnější.

K navrhování dalších projektů bude docházet v rámci běžných činností městyse, jako jsou zasedání zastupitelstva městyse, dále mohou projektové záměry vznikat například při aktualizaci územního plánu či z iniciativy místních aktérů.

Přípravy podkladů pro projednání akčního plánu zastupitelstvem městyse

Akční plán a jeho aktualizace by měly být schvalovány zastupitelstvem městyse. Vedle toho by měly tyto orgány být v pravidelných (obvykle přinejmenším ročních) intervalech informovány o stavu plnění akčního plánu.

Garant připravující podklady pro tato jednání by měl zastupitelstvu městyse:

- poskytnout informace o pokroku v plnění akčního plánu jako celku i pokroku v realizaci projektů v něm obsažených
- poskytnout informaci o výstupech a výsledcích realizovaných projektů a jejich příspěvku k dosahování cílů strategického plánu
- poskytnout zdůvodnění pro návrh na vyřazení některých záměrů z akčního plánu
- předložit návrh na zařazení nových záměrů, jejich iniciátora a hlavní parametry, vč. vazby na strategický plán a jeho cíle a na dopad do rozpočtu městyse
- navrhovat prioritizaci záměrů akčního plánu a její zdůvodnění (s ohledem na připravenost záměrů, možnost zajištění externích zdrojů na financování, nezbytnost realizace s ohledem na legislativu apod.)

Komunikace akčního plánu

Nedílnou součástí úspěšné realizace jak strategického, tak akčního plánu je jejich správná prezentace a komunikace navenek. Veřejnost a zejména klíčoví aktéři života městyse, by měli být informováni o směrech, jakým se městys hodlá ve střednědobém horizontu ubírat (cíle strategického plánu), stejně jako o konkrétních záměrech, jež k tomu mají v krátkodobém horizontu přispívat (akční plán). Garant (starosta městyse) by měl těmto aktérům poskytovat průběžnou základní informaci prostřednictvím vhodně volených komunikačních kanálů.

Seznam tabulek

Tab. 1: Celková SWOT analýza	11
Tab. 2: Hlavní strategické dokumenty mající bezprostřední vazbu na strategický plán N. Hrádku	13
Tab. 3: Koincidenční matice	17
Tab. 4: SWOT analýza PO 1 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)	19
Tab. 5: SWOT analýza PO 2 (klíčová zjištění relevantní z pohledu PO 1)	25

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje městyse Nový Hrádek (základní „intervenční logika“)	14
Obrázek 2: Základní struktura navržené strategie rozvoje městyse Nový Hrádek	15
Obrázek 3: Schéma procesu implementace strategického plánu	34